

NR 3 1999

[Bandbredd får man aldrig nog av](#)

[Ett 40-tal rader om ett 50-tal](#)

[I skuggan av en uppgradering](#)

[Spider Woman med en hel serie uppdrag](#)

[Kungliga biblioteket samlar webbsidor](#)

[Siffror säger mer än ord](#)

[Svesök hjälper dig att hitta](#)

[Tryckt och utställt](#)

[Sunettens frågelåda](#)

[Deklaration inför nästa år](#)

[Klartext om kryptering](#)

[SUNET skaffar egen testmiljö](#)

[Inte i nätmagen](#)

[Länkar från Lund](#)

[SUNET & SÅNT](#)

BANDBREDD FÅR MAN ALDRIG NOG AV

I slutet av maj var nya SUNET igång i sin helhet.

Då hade Banverket levererat alla förbindelser - helt i linje med ingångna överenskommelser.

- Man kan redan se att trafikvolymerna ökat, konstaterar Bengt Gördén på KTH, som hållit i många av uppgraderingstrådarna.

Bland de allra sista som kopplades upp var faktiskt hans eget KTH!

- Den nätlösning vi hade före 155:an gjorde att trafiksituationen på intet sätt var akut. Det har helt enkelt varit mer bråttom på andra högskolor, förklarar Bengt prioriteringen.

En närmare titt på trafiken till ryggradsnätet knutpunkter utanför Stockholm visar att Sundsvall just nu har den högsta belastningen.

- Sundsvall 60 Mbit/s

- Malmö 40 Mbit/s

- Göteborg 30 Mbit/s

Bland enskilda högskolor och universitet ligger Luleå långt framme, norrbottningarna behöver i dagsläget 40 Mbit/s nästan dubbelt så mycket som Lunds universitet förbrukar.

- Livligast är ändå trafiken till SUNET:s filarkiv, linjen till SLU pendlar mellan 50 och 60 Mbit/s, berättar Bengt.

Korta stunder har filarkivet till och med slukat en bandbredd kring 80 Mbit/s.

- De extrema topparna har kommit när någon efterlängtd nyhet tagit plats i arkivet. Nu senast var det Linux s k Red Hat som vållade anstormning berättar Johan Hofvander på SLU, som är den som ser till att arkivet fungerar till allas belåtenhet.

Att döma av vårens trafik, ser i alla fall bandbredden ut att räcka ett tag till.

Tidigare erfarenheter säger att man bör uppgradera när 70 procent av maxkapaciteten utnyttjas,

- Då tycker användarna att nätet är segt - den segheten gör att man t o m drar sig för att använda nätet. Hellre än att utmana sin egen otålighet

avstår man, säger Bengt.

Bandbredd behövs

Att behovet av bandbredd är stort vittnade också många talare om vid den nyligen avslutade Terena- konferensen i Lund.

Douglas E Van Houveling och Peter Linde kan tjäna som exempel.

Douglas E Van Houveling är i USA djupt involverad i Internet2-projektet. Han var en av inlednings- talarna i Lund - utan att kliva upp i talarstolen! Van Houveling satt framför en kamera i New York. Konfererar man om nätet, ska man givetvis använda nätet.

Lundabon och astronomen Peter Linde hade andra bandbreddskrävande erfarenheter.

Dagens teleskop är stora (astronomiska!) och dyrbara skapelser. Därför byggs ofta gemensamma anläggningar på, för astronomer, strategiska platser.

Peter Linde berättade om ett teleskop i Sydamerika som astronomer, via nätet, kan styra hemifrån.

För att det ska fungera behövs naturligtvis bra nätkapacitet. En enda bild av stjärnhimlen - med astronomernas kvalitetskrav - slukar mer än 30 MB!

Om många sådana bilder skickas runt klotet, uppfattas knappast bandbredden längre som bred.

När sedan realtidsomgången på nätet blir vardagsmat (och inte bara en exklusiv konferensangelägenhet) kommer bandbredden att naggas ännu mer i kanten.

Om några år är vi kanske där?

Uppgraderingstankar finns det i alla fall på många håll. Det är inte bara SUNET som se framåt.

I Lund berättade Steve Goldstein från National Science Foundation att det i USA kommer att finnas 2,4 Gigabit/s innan årets slut!

Upplysningen fick någon att spontant utropa: Hur mycket bandbredd behövs, egentligen?

Svaret var lika spontant från en representant för Internet2:

Hur mycket bandbredd man än har, så har man ändå aldrig tillräckligt.

Nästa gång är det 622 Mbit/s som gäller för SUNET.

Lennart Forsberg

EYY 40-TAL RADER OM ETT 50-TAL

Det var en gång ett 50-tal,

den tiden var ej **digital**.

Fiber fanns i folkhemsbyggen,

Wasabröd gav råg i ryggen.

Fick du **virus** som det heter,

var ditt sällskap termometer.

Fil det fanns för djupa fat,

filarkivet var en kyl med mat.

Moderkort var bild på mamma.

Inom **ram** man minns sin flamma.

Terminal var plats för bussar.

porten var en plats för pussar.

Klient sa lagklok om en skurk.

Nu far **cellerna** från burk till burk.

Program fanns blott i en kanal.

På Jerrings tid fanns inget skval.

Applikationens broderi,

bestod av tyg med tråder i.

Då fanns sax och Karlssons Klister,

nu en **rullgardin med lister**.

Menyn studerades på Statt,

en stilig plats för mat och **chat**.

Explorerer från Systemets hylla

bjöd ibland på riktig fylla.

Surf det fanns, men ej maskiner.

Det torkar ju när solen skiner.

Nickel var ett godistips.

(I brist på kisel, inga **chips**.)

Nät det fanns av mången art.

Spindlar kröp med måttlig fart.

För **musen** stod man tätt på tå,

den la man inte handen på.

På 50-talet fanns ock **Bill**.

När en var tänd, togs en till.

Vanebildande som nikotin.

Ier nu **Bill** sitt dollarflin:

- Nästa år ska tjänas mera.

För ni ska väl **uppgradera**?

LF

I SKUGGAN AV EN UPPGRADERING

Uppgraderingen av SUNET har fått positiva följdverkningar, bl a för filarkivet, <ftp.sunet.se>

- Den utökade bandbredden gör att vi kan ta emot fler användare. Och eftersom SUNET- styrelsen i maj avsatte pengar för ny datorkraft kan vi i höst leverera ännu flera filer, säger Johan Hofvander på SLU.

Före uppgraderingen av SUNET plockades det ut omkring 600 GB per vecka ur arkivet. Efter uppgraderingen handlar det om 2000 GB per vecka.

För närvarande tar arkivet emot 1.200 simultiga användare, varav 450 är reserverade för svenska besökare.

- Det finns en vitt spridd vanföreställning som säger att de utländska besökarna enbart kommer från USA, men så är inte alls fallet, berättar Johan.

Av de utländska besökarna kommer en mycket stor majoritet från våra närmaste grannar i Norge och Danmark.

- Vi har också upptäckt att de finska gästerna blivit flera, vilket förvånar eftersom det i Finland finns ett arkiv som har rykte om sig att hålla hög kvalitet, säger Johan.

SPIDER WOMAN MED EN HEL SERIE UPPDRAG

- Jag tillfrågades om jag ville sitta i en grupp och det kunde jag tänka mig! Andra omständigheter gjorde att jag plötsligt blev ordförande i gruppen.

Esther Dyson får det att låta som en tillfällighet, när hon berättar om sitt in hopp i Internet Corporation of Assigned Names and Numbers, ICANN.

Esther Dyson var en av inledningstalarna vid Terena-NORDUnet- konferensen i Lund.

Att få hålla ett keynote speech i sådana sammanhang brukar bara vara förunnat de riktigt stora i branschen -men skam till sägandes har jag ingen aning om vem Esther Dyson är jag när sätter mig i kårhuset för att lyssna.

ICANN vet jag lite mer om. Det är den organisation som försöker få ordning på domän- namnen, sedan den amerikanska regeringen släppt sitt grepp.

Esther talar med behagfull stämma och i ett tonfall som får mig att, parallelt med lyssnandet, börja läsa konferenshandlingarna. Då studsar jag till!

Inte för att Esther sägs vara en av de 50 mäktigaste kvinnorna i amerikanskt affärsliv utan för att hon också rankas som nummer 23 bland ryska Internet-pampar!

Snacka om brett register! Och registret visar sig vara bredare än så.

Att göra en lista med alla hennes engagemang tar sin tid och kräver tillgång till förstoringsglas!

Eftersom Esther är kvinna, handlar det naturligtvis om simultankapacitet. En man på lika många stolar hade nog haft pampfasoner?

Domännamnsfrågor, krypteringspolitik, multimedia, den digitala livsstilen och ren business... för Esther Dyson, även kallad Spider Woman, är

ingenting främmande.

Hur djupt engagerad hon är i alla sina företag och organisationer är svårt att veta, men visst får man sig en tankeställare när meritsammanställningen berättar att hon simmar varje morgon?

Det kan vara att ta sig vatten över huvudet.

Esthers simvanor får mig att minnas en artikel i Computer Sweden, där våra svenska Internet-pampar beskrevs som en herrklubb där alla plaskade i samma badkar.

Späda Esther fyller ensam en hel swimming-pool!

Med hennes arbetskapacitet är det knappast förvånande att hon också kan kalla sig författare. Fast det var lite krisartat innan boken "Release 2.0" kom ut 1997.

Några veckor innan förläggaren skulle ha manuset hade Esther inte skrivit en rad! Det är säkert sant, för det är på Internet jag fått upplysningen.

Men Esther klarade naturligtvis det pressade tidsschemat. Fast en del kritiker tyckte att boken var i tunnaste laget, andra menade att det litterära verket i första hand verkade vara ett försök av Esther att marknadsföra sin egen personlighet.

Och en personlighet är Esther Dyson - utan minsta tvekan.

När hon, med sitt sätt att vara, står på den digitala scenen är också hennes röst utan minsta tvekan.

Hon talar över hela världen och ju mer hon talar desto mer inflytelserik blir hon.

Det faktum att hon även talar flytande ryska har givetvis betytt en hel del för kontakterna i österled.

Emellanåt talar hon också i telefon. Fast i sitt hem lär hon inte ha någon med tanke på att hon nästan aldrig är hemma, spelar det nog ingen större roll.

När Esther Dyson lämnade Lund åkte hon vidare till Schweiz.

Och när vi vanliga konferensdeltagare återvänt till våra hemorter, kunde vi på nätet läsa att den amerikanske konsumentgurun Ralph Nader förgäves försökt få tag på henne.

Ett mail hade Nader i alla fall formulerat, där han ur ett konsumentperspektiv ställde några raka frågor kring ICANN och domänproblematiken.

När detta läses har Nader säkert fått ett svar. Trots att Esther bjussar frikostigt på sin e-postadress - bl a till konferensdeltagarna i Lund - är hon noga med att besvara all post.

Hur hon hinner kan man undra?

- Jag räner inte ute på nätterna och jag blir aldrig full, har hon en gång sagt.

Lennart Forsberg

Några av Esther Dysons uppdrag

- 21st Century Travel
- Accent Software
- APP
- Bright Light
- Brills Content
- Cambridge Display Technology
- ComputerLand Poland
- CompuTerra Magazine
- Cygnus Solution
- DPI
- EDventure Holdings
- EFF
- E-Pub Services
- Eurasia Foundation
- FEED
- Forbes Magazine
- GiGA Information
- Global Business Network
- Guardian
- Harvard Business Revue
- IBS

- ICANN
- iCat
- Institute for EastWest Studies
- Internet Capital Group
- Internet Securities
- i-traffic
- Mayfiels Software Partners
- Medscape
- Mirror Image
- National Public Radio
- Net beans
- New World Publishing
- New York Times
- New York Times Magazine
- Orchestream
- PC Forum
- Perot Systems
- PocketScience
- Poland Online
- Poynter Institute for Media Studies
- Prediction Company
- PRT Group
- Russian Internet Technology Center
- Russian Software Market Association
- Santa Fe Institute
- Scala
- Softsteppe
- Software Entrepreneurs Forum
- Soros Medical Internet Project

- Stagecast
- Terralink
- Thinking Tools
- Transission
- TrustWorks
- Vita Huset
- Wired Magazine

KUNGLIGA BIBLIOTEKET SAMLAR WEBBSIDOR

Kungliga biblioteket förvaltar ett gigantiskt kulturarv - och som om det inte skulle räcka...

I dessa tider har man också ett Kulturarw att tänka på.

Kulturarw3 kallas det KB-projekt som med jämna mellanrum samlar in och bevarar svenska webbsidor.

- Hittills har vi hunnit med fem insamlingar. Den första gjordes på försommaren 1997, den senaste i mars 1999, berättar Allan Arvidsson som tillsammans med kollegan Krister Persson driver projektet framåt.

Till sin hjälp har de också en styrgrupp på fyra personer och en referensgrupp på 10 personer.

I den senare är även SUNET representerat - där sitter UMDAC:s Hans Wallberg och Höskoleverkets Lars-Gunnar Olsson.

Kulturarw3-projektets grundtanke är att bevara den elektroniska informationen på ungefär samma sätt som KB under århundraden har bevarat allt som tryckts i Sverige.

- På KB finns varenda nummer av tidningar som är flera hundra år gamla, men de allra första webb-tidningarna har vi inte kvar, konstaterar Allan och fortsätter:

- Den första numren kom förmodligen ut 1994, men vår första insamling gjordes tre år senare. Och på tre år hinner mycket förändras och en hel del försvinna.

Vid den senaste insamlingen kunde Allan och Krister räkna in svenska webbsidor som tillsammans omfattade 240 Gigabyte.

Den mängden fick Kulturaw3-projektet ihop sedan roboten sökt igenom:

- Allt under domänen .se
 - Svenska sidor under domänen .nu
 - Svenska sidor under domänerna .com, .org och .net
 - Svenska sidor utomlands, s k suecana extranea
- Därtill skulle man också kunna lägga 14 .edu-adresser. Det ska inte vara möjligt att registrera sådana, men fjorton skolor har uppenbarligen lyckats, säger Allan.

För att få tag på sidor med svensk anknytning under domäner som .nu och .com letar Kulturaw3-projektet i första hand efter webbsidor med svenska postadresser och telefonnummer

För det som på biblioteksspråk kallas suecana extranea (utländska sidor av svenskt intresse) är sökningen inte lika strukturerad.

Det handlar mestadels om sidor som Allan och Krister stöter på under arbetets gång. På webben finns en hel del sidor med utländska perspektiv på händelser i vårt land.

Förbättringar

Under den tid som insamlandet pågått tycker sig Allan ha märkt en klar kvalitetsförbättring på webben.

Han tror det beror på två saker: dels har användarna skaffat sig bättre insikt om hur webben ska användas, dels har webbverktygen som står till användarnas tjänst blivit allt bättre.

Det finns också andra tendenser som är tydliga:

- Webben växer fortfarande kraftfullt - men sidorna under .se-domänen växer inte lika snabbt i antal som webbsidorna under domänerna .com- och .nu, säger Allan.

Från hösten 1998 och till våren 1999 har den svenska delen av .com-domänen vuxit med 40 procent. Kulturaw3-projektet hittade då 14.800 .com-domäner med svenska anknytning.

- Inom den svenska .se-domänen hade vi då 32.300 siter - vilket är knappt hälften av alla de domäner som NIC-SE registrerat, konstaterar Allan.

Den stora skillnaden kan ha flera orsaker.

- Många av de NIC-SE-registrerade domänerna kan ju ligga i ett intranät, som vår robot inte når fram till. En hel del av NIC-SE-domänerna kan

också vara passiva registrerade enbart för ett eventuellt framtida behov, säger Allan.

Han påpekar också att vissa domäner kan vara upplagda så att en sökrobot inte ska kunna upptäcka dem -den kategorin tror dock Allan är liten, för att inte säga försumbar.

Ej offentligt

Kulturarw3-projektet startade som ett KB-projekt och är fortfarande ett KB-projekt.

- Med alla tryckta pliktexemplar som förvaras i våra lokaler är det lätt för oss att inse vikten av en likartad insats för den elektroniska informationen. Men projektet kan inte i all framtid drivas som en intern KB-angelägenhet. På sikt måste projektet också bli en angelägenhet för statsmakten, hävdar Allan.

Han tror att det bara är en tidsfråga innan så blir fallet.

En annan tidsfråga har med offentlighet att göra.

- Som det nu är kan vi samla in och lagra svenska webbsidor. Men vi får inte visa upp vad vi samlar in, förklarar Allan och rynkar på näsan.

Det har bl a med juridik att göra. Det finns upphovsrättsliga nötter att knäcka innan vi kan göra vårt material tillgängligt på det sätt vi vill.

- En bit på vägen är den s k e-pliktutredningen som påbörjade sitt arbete 1997, konstaterar Allan.

E-pliktutredningen ska undersöka huruvida det är möjligt att formulera en lag om pliktleveranser av elektroniskt material.

Tanken med e-plikten är att få en motsvarighet till den lag som reglerar leveranserna av allt som trycks till några utvalda bibliotek i landet.

- Det vore ett bra sätt att förvalta kulturarvet, samtidigt som det är ett billigt sätt att göra information tillgänglig på biblioteken.

Allan berättar att Kul-turarw3-projektet är unikt i världen. En del liknande initiativ har tagits på andra håll, men då har det oftast rört sig om utvalda, delar av webb-utbudet.

- Men vem kan idag tala om vad som kommer att vara av intresse om 50 år, frågar sig Allan och fortsätter.

- Som jag ser det blir det både billigare och bättre om man, som vi, gör en totalinventering. Skivminnen blir trots allt bara billigare, det kan man inte säga om den mankraft som krävs om man ger sig på att göra något slags urval.

Går under jorden

Innan våra vägar skiljs tar mig Allan ner till de två jättelika huskrop-par som KB har byggt under Humle- gården.

- Det är två femvåningshus med bokhyllor, dimensionerade för att med nuvarande takt kunna ta emot pliktexemplar fram till år 2050, förklarar Allan.

Inför de till synes ändlösa korridorerna och alla hyllor som väntar på sina pliktexemplar inser man vilket stort kulturarv det handlar om.

- Varje år tar KB emot en dryg hyllkilometer med pliktexemplar. Sedan köps det också in några hundra meter, så visst behövs det hyllor, säger Allan utan att se särskilt bekymrad ut.

Lagrar man elektronisk information är man inte lika utrymmes- krävande

För skojs skull har Allan försökt uppskatta det svenska webbmaterialet i vad som skulle kunna kallas "normalböcker".

Då visar det sig att webbproduktionen motsvarar 25 hyllkilometer!

- Men till skillnad från plikt-exemplaren handlar det inte om 25 nya hyllkilometer varje gång vi gör en ny insamling garderar sig Allan.

Lennart Forsberg

SIFFROR SÄGER MER ÄN ORD

Kulturarw3-projektet ger på sitt sätt en bild av hur webben breder ut sig.

Uttrycker man sig i siffror kan det se ut så här:

- 240 Gigabyte
- 54.000 webbplatser, varav:
 - 32.300 under .se
 - 14.800 under .com, .org. net
 - 6.800 under .nu
 - 100 s k suecana

När kulturarw3-projektet sökt sig genom den svenska webben har man hittat 15 miljoner s k URL-er. Det rymms mycket mellan rena texter och komplicerade bilder:

- 7.000.000 html-dokument
- 4.200.000 gif-bilder

- 3.000.000 jpeg-bilder

- 300.000 ren text

- 500.000 övrigt

Genomsnittsdokumentet på den svenska webben- uttryckt i HTML-kod - omfattar idag 6.000 tecken.

Mer information -även statistik - finns att studera på: <http://kulturarw3.kb.se/>

SVESÖK HJÄLPER DIG ATT HITTA

Parallellt med Kul- turarw3-projektet har KB utvecklat en söktjänst och länkkatalog som kallas Svesök.

Svesök letar igenom svenska webbsidor och webbplatser. Tanken är också att Svesök ska fungera som en nationalbiografi över den svenska delen av Internet.

Svesök består av två databaser, materialet i dem har samlats in på olika sätt.

Själva sökningen görs med samma slags söksystem som Libris använder sig av.

Den ena databasen, länkkatalogen, innehåller webbresurser katalogiserade på 22 olika ämnesområden.

Den andra databasen innehåller material som insamlats med hjälp av en sökrobot som även används av Kulturarw3-projektet.

Länkkatalogen har i dagsläget mer än 23.000 länkar.

En hel del av länkarna är levererade av de 22 personer som i Svesök-projektet kallas ämnesredaktörer.

Gruppen med ämnesredaktörer är i sin tur rekryterade från 14 olika bibliotek. Varje ämnesredaktör har sitt eget ämnesområde att bevaka.

Fastän Svesök fortfarande är under utveckling är söktjänsten ändå tillgänglig på webben.

Du som vill ta en titt kan gå till: <http://www.svesok.kb.se>

< A NAME="anchor184207">

TRYCKT OCH UTSTÄLLT

Eftersom SUNET har uppgraderat sitt nät, reviderat sina regler och delvis omorganiserat sig, har nu också några nya trycksaker tagits fram.

Trycksakerna beskriver SUNET som nätet ser ut efter uppgraderingen.

Det handlar dels om en fyrsidig broschyr, dels om en faktafolder i plånboksformat.

Såväl broschyren som faktafoldern finns med svensk respektive engelsk text.

Trycksakerna kan beställas från: sunet@umdac.umu.se

Du som föredrar elektronisk information, kan studera de pdf-filer som finns tillgängliga på: <http://www.sunet.se>

Även utställningsskärmar

SUNET:s verksamhet finns numera också åskådliggjord på utställningsskärmar - även skärmarna finns med svensk respektive engelsk text.

Utställningsmaterialet är monterat i ett färdigt skärmsystem som packas i praktiska väskor.

I utvikt skick täcker skärmarna en yta på 5,6 meter x 2,30 meter.

Utställningsmaterialet kan beställas från: sunet@umdac.umu.se

SUNETTENS FRÅGELÅDA: Måste man börja från början?

Fråga: Att via ett modem ta hem filer från SUNET:s filarkiv kräver tålmod. Inte nog med att det tar tid, ofta blir det teleavbrott innan filen hittat hem till mig. Att ständigt börja om från början är inte så kul.

Svar: Du behöver inte börja om från början! I varje fall inte om du hämtar en fil från SUNET:s filarkiv.

Det stödjer det som kallas "resume" vilket innebär att du - efter att ha kopplat upp dig på nytt - bara behöver klicka på den (trasiga) fil du fick innan förbindelsen avbröts.

Det är signalen till filarkivet att fortsätta leverera de återstående delar av den fil du vill ha.

Fråga: Häromdagen försökte jag förgäves få upp en webbsida på min bildskärm - men det gick inte. Men för min kompis gick det bra! Kan det bero på att jag har Netscape och han har Explorer?

Svar: Det kan vara svårt att - tvärsäkert - avgöra, vad det beror på.

Men med stor sannolikhet har du försökt få upp en webbsida som är uppbyggd med hjälp av ramar (frames).

Olika webbläsare (även olika versioner av samma webbläsare) hanterar ramar mer eller mindre bra.

Även om din kompis kunde se sidan i sin Explorer, innebär det inte att alla versioner av Explorer lyckas lika bra.

Vad lär man sig då av detta - jo, att alla som gör webbsidor, bör betrakta sina skapelser med olika webbläsare, innan informationen släpps ut på nätet.

Tyvärr gör inte alla det! Inte ens stora drakar som Telenordia, <http://www.tninet.se>

Om du har Netscape och tar dig dit - och plötsligt får för dig att ändra storleken på ditt webbfönster, då hänger sig din dator!

Så borde det givetvis inte fungera. Eller hur, Telenordia?

DEKLARATION INFÖR NÄSTA ÅR

I sitt 2000-arbete har SUNET granskat de komponenter och tjänster som skulle kunna orsaka problem kring tusenårsskiftet.

Resultatet av granskningen finns som en 2000-deklaration på webbsidan [http:// www.sunet.se](http://www.sunet.se)

Granskningen har bl a omfattat det som har att göra med att program ibland använder sig av tvåsiffriga årtal, inte känner igen 2000 som skottår eller använder sekelskiftesnära datum som felkoder.

Granskningen har också omfattat problem som kan uppstå vid fel i andra tekniska system (t ex el, vatten och telesystem).

KLARTEXT OM KRYPTERING

IT-kommissionen har i sitt s k krypteringsdokument uppmärksammat regeringen på flera viktiga frågeställningar.

Dagens krypteringsdiskussioner handlar, enligt IT-kommissionen, om tre olika saker;

- 1) om tillgång till starka kryptoprodukter
- 2) om användning av kryptering och om ambitioner att begränsa användning av kryptering
- 3) om exportkontroll av kryptoprodukter

IT-kommissionen framhåller att begränsningar av tillgången till effektiv krypteringsteknik allvarligt minskar möjligheterna att skydda viktig information.

IT-kommissionen lämnar i sitt dokument också rekommendationer kring användningen.

- Bland annat avfärdas varje form av obligatoriskt system för deponering av nycklar.
- Svenska användare måste även kunna handla internationellt med produkter som innehåller krypteringsteknik
- Effektiva krypteringssystem måste finnas för internationell global kommunikation. I det arbetet är det viktigt att Sverige tar ställning nationellt för att bättre kunna påverka det internationella arbetet.
- Regeringen bör driva en politik som uppmuntrar enskilda personer, näringsliv och offentlig förvaltning att använda stark kryptering.
- Regeringen bör klart ge uttryck för att det är fritt i Sverige att använda stark kryptering och att det så kommer att förbli.

IT-kommissionen anser även att regeringen bör arbeta för att nya regler utarbetas, som gör att starka krypteringsprodukter får exporteras, importeras och användas fritt.

Här finns mer information: <http://www.itkommissionen.se/skrivels/sk990415.html>

SUNET SKAFFAR EGEN TESTMILJÖ

Det uppgraderade universitetsdatornätet skapar många nya möjligheter. Flera högskolor sneglar redan på multicast, som ju är en teknik för att sända rörliga bilder över nätet - videokonferenser med andra ord.

Varje ny möjlighet kräver dock ett visst mått av eftertanke - och ibland en mer eller mindre sofistikerad testverksamhet.

För att testandet inte ska störa den ordinarie trafiken kommer SUNET, i enlighet med ett förslag från den tekniska referensgruppen, att sätta upp en separat testanläggning som liknarden nätmiljö som idag finns vid varje högskola och universitet.

Testmiljön beräknas vara klar att tas i bruk någon gång i mitten av höstterminen.

Du som vill veta mer om tankarna bakom testuppsättningen kan ta kontakt med Christer Holgersson. Hans adress är:

Christer.Holgersson@umdac.umu.se

Du som redan är insatt i nätbyggandets svåra konst, kan av ovanstående skiss få en viss vägledning om hur den tekniska lösningen för testanläggningen kan komma att se ut:

(bild)

Nya referensgruppen

SUNET:s nya referensgrupp har haft ett inledande möte på Arlanda, trots att gruppen formellt inte börjar verka förrän den 1 juli.

I den nya tekniska referensgruppen ingår:

Ordförande:

Kerstin Malmqvist, Halmstad

Ledamöter:

Jan Engvald, Lund

Bengt Gördén, KTHNOC

Christer Holgersson, Umeå

Magnus Höglund, Dalarna
Börje Josefsson, Luleå
Johan Sandfeldt, KI

INTE I NÄTMAGEN

En bonde i trakten av Glommen
sa: Datorn till lagårn är kommen.
Kon slukar tekniken,
men jag blir besviken.
För kon har min laptop i våmmen.

LF

LÄNKAR FRÅN LUND

Föreläsarna vid Terena-NORDUnet-konferensen i Lund hänvisade till många olika länkar. Ett axplock:

Terena-NORDUnet 1999

<http://www.terena.nl/tnnc/>

Här finns program och sammanfattningar. Även rörliga bilder!

EDventure

<http://www.edventure.com>

Esther Dysons företag. Härifrån kan du bl a prenumerera på hennes må-natliga nyhetsbrev "Release 1.0"

CAVERN

<http://www.evl.uic.edu/cavern>

Ett samarbetsprojekt initierat av University of Illinois som inriktar sig på Virtual Reality.

Dynacore

<http://www.phys.uu.nl/~dynacore/>

Ett projekt om fjärrstyrning (via nätet) av utrustning som nyttjas av astronomer.

Tysklands historia

<http://www.dhm.de/lemo>

Tyska forskare och kulturarbetare har skapat en multimedial presentation av landets historia.

Canarie

<http://www.canarie.ca/>

I Lund gjordes en uppmärksammas presentation av arbetet inom det kanadensiska nätet Canarie.

Talking Back to the WWW

<http://cmc.dsv.su.se/talkback>

En idé om hur man skulle kunna förbättra interaktionen på webben.

SUNET & SÅNT

Har du hört snacket om IT-revolutionen?

Jag tycker det är nördigt, på gränsen till blaha, blaha...

För mig - och kanske för Hasse Alfredsson?- är IT-revolutionen inte stort mer än en spik i foten.

Ska man göra revolution är det en fördel om man har något att revoltera mot.

Och i vårt land är det väl bara den förre kommunikationsministern som stimulerat revolutionslusten?

När Ines Uusmann sa att surfandet var en fluga gick branschen i taket. Hennes flugighet fick somliga att vifta hotfullt med sina hårdvaror - men inte var det någon revolution!

I varje fall inte om man jämför med den franska. Då rullade 13.000 huvuden under giljotinen. De som snackar om IT-revolutionen kan på sin höjd få ihop några tusen datorer som hänger sig.

Ryska revolutionen var inte heller någon sällskapslek, även om den- precis som IT-revolutionen - fick ett slags Y2K-problem som ett brev på posten (lite sent, med andra ord).

Efter en justering av tideräkningen uppmärksammar ryssarna sin oktoberrevolution i november.

Om de som förlorade livet i den vevan hade fått välja, skulle de säkert ha föredragit en IT-revolution. I interaktiva IT-spel brukar man ju få fem liv på sig, innan det är definitivt över.

Snacka om spik i foten!

Man behöver inte ens göra internationella jämförelser för att förstå att talet om IT-revolutionen är aningen överdrivet.

Våra egna svenska revolutioner räcker gott om man bara vill ha en tankeställare.

Vi har ju t o m haft studentikosa revolutionärer! Det är inte bara på de kemiska institutionerna som man har haft med radikaler att göra.

Minns kårhusockupationen och minns almbråken!

De som idag känner sig IT-revolutionära, har ingenting att ockupera!

Internet ägs ju inte av någon. Vad finns det då att ta över? Och av vem ska man ta det?

Att klättra i träd faller nog inte heller IT-freakarna i smaken. De som kan klättra, nöjer sig nog med karriärstegen.

När de berömda almarna, för några veckor sedan, föll för motorsågarnas kedjor, fanns inte enda representant för HTML(r) inom synhåll.

HTML klarar sig bra utan r. Det gör säkert IT-revolutionen också.

IT-evolutionen duger gott.

Det är ingen våldsam överdrift. Och det är ingen spik i foten.
IT-evolutionen är i själva verket huvudet på spiken.

Lennart Forsberg